

СЛОВО

на Велика събота

За християнските радости, произтичащи от Христовото Възкресение

Произнесено в руската църква "Св. Николай", гр. София, 7/20.IV.1946 г.

ДНЕС на литургията светата Църква вече ни разказа в своето евангелско четиво за Христовото Възкресение. Отначало ангел възвестил тази радостна вест на св. жени мироносици, а когато те се връщали от гроба, Сам Възкръсналият Господ им се явил и им казал: Радвайте се (Мат. 28:9).

Можем да си представим каква голяма радост изпитали мироносиците, а след тях и всички Христови ученици, когато получили вестта за Възкресението, и при това, след голямото унижение, което претърпял Господ на Кръста, след тежките страдания и смърт на Христа, Когото те така обичали. Тази радост била толкова необятна, че апостолите не могли да повярват на мироносиците, когато последните им съобщили за Христовото Възкресение. Някои от учениците от радост не вярвали дори на очите си, когато Христос им се явил след Възкресението Си.

Но не само св. мироносици и апостолите изпитали тази радост от явяването на Възкръсналия Господ. Изпитвали я и мнозина от великите праведници, живели след апостолите, по силата на неизменните Христови слова: *Който Ме люби, възлюбен ще бъде от Отца Ми; и Аз ще го възлюбя и ще му се явя Сам (Йоан 14:21)*. Тази радост изпитал и нашият велик Божий угодник св. Серафим Саровски, и то когато бил едва на 26 години, т.е. когато още не се бил очистил от всички страсти, а само имал огнената решимост да не изменя на Христа в своя живот и да Му принадлежи с цялото си същество. Блаженството от явяването на Господа в слава било така голямо, че св. Серафим не могъл да помръдне от мястото си след дивното Божествено откровение, няколко часа не могъл да каже нито дума и сърцето му се топяло от райско блаженство.

Впрочем думите: Радвайте се!, отправени от Господа към мироносиците, включват в себе си не само дивната радост от явяването на Възкръсналия Господ. Те ни говорят и за друга, също така голяма радост, която трябвало да получат мироносиците, апостолите и всички християни. Тази радост произтича от вътрешната, възраждаща благодат на Светия Дух, която възприели в себе си апостолите в петдесетия ден след Христовото

Възкресение и която оттогава и до днес се дава на всички православно вярващи при св. Кръщение, в тайнството св. Миропомазване. Отначало ние не можем да почувствуваме в цялата и пълнота радостта от тази благодат, но тя заедно с благодатта постепенно се разкрива, възраства в нас, според мярата на изпълняването на светите Христови заповеди, както учат за това св. Никита Стифат в "Добротолюбието" и другите св. отци на Църквата. Като разкривали тази благодат чрез праведен живот, светите люде още на земята ставали небожители и подобно на тях изпитвали непрестанната радост на Небесното царство. Ето как говори за това блаженство св. Антоний Велики: "Молих се за вас да се удостоите да получите и вие този велик огнен Дух, Който получих аз. Ако искате да го получите... принесете най-напред телесни трудове и сърдечно смирение... - и Той ще ви бъде даруван... навеки... Защото този Дух обитава в правите сърца. И когато Го получите, Той ще ви открие най-възвишени тайни, ще прогони от вас страха от хората и зверовете и във вас ще пребъдва небесна радост ден и нощ и тогава, макар в тяло, вие ще бъдете подобни на онези, които вече се намират в Царството (небесно)". Ето защо св. ап. Павел е нарекъл приетата от нас възраждаща благодат на Светия Дух залог за нашето бъдещо наследство (Еф. 1:14), т.е. за вечното блаженство в Царството Христово. Сега ние не можем да почувствуваме в цялата му пълнота това велико блаженство, тази необятна божествена радост. Затова Господ ни дава възможност само да я предвкуσαμε. Сега не получаваме цялото блаженство, а само част от него - залог, който е всъщност вътрешната благодат на Светия Дух.

Но това още не са всички наши християнски радости, съдържащи се в думите на Възкръсналия Христос: Радвайте се. Тези думи ни разкриват и онази велика радост, която получаваме от приемането на Тялото и Кръвта Христови. Разбира се, не всеки изпитва такъв благодатен плод в душата си от това страшно и дивно Тайнство. Тази радост чувствава онзи, който пристъпва към св. Чаша с Тялото и Кръвта Христови с истинско покаяние, т.е. с дълбоко сърдечно съкрушение за своите грехове и с непреклонна решимост повече да не се връща към тях. Тази радост чувствуват онези, които винаги пребивават в смирение и неотклонно изпълняват всички Божии заповеди, като се уподобяват на ангелите по своята целомъдрена чистота и по своята кротост. При наличието на такъв свят живот истинно вярващите хора, приемайки Пречистите Тайни, се озаряват от божествена светлина, съединяват се с Бога, стават подобни на Него по благодат и

изпитват райско блаженство. Тогава Господ им дава да вкусят това висше и най-велико благо, за което пророк Исая е предсказал и апостол Павел е засвидетелствувал: *Око не е виждало, ухо не е чувало и човеку на ум не е идвало това, що Бог е приготвил за ония, които Го обичат (1 Кор. 2:9; срв. Ис. 64:4).*

Несъмнено думите радвайте се включват в себе си и онова райско блаженство, което в цялата му пълнота ще изпитваме в бъдещия живот след Всеобщото възкресение и Страшния Христов съд. Сега ние не можем дори да си представим това блаженство. Още не е станало се. Нека никога да не забравяме, че Пасха е избавление от скърбите.

По силата на Своето Възкресение Господ ни е дарувал способността да се радваме и сред скърби и дори в самите скърби да намираме извор на утешение и радост. Ето защо св. ап. Павел е казал: ***Както изобилват в нас Христовите страдания, тъй изобилва и нашата утеха чрез Христа (2 Кор. 1:5).***

Нека само да обичаме Христа така, както са Го обичали св. мироносици, учениците Му и всички истински Негови последователи. Та нали именно заради тази тяхна любов към Христа Той им се явявал, радвал ги и ги утешавал със Своите явявания. Нека и ние обичаме Христа, т.е. свято да изпълняваме Неговата воля, Неговите Божествени заповеди. Тогава Възкръсналият Господ според Своето обещание ще се яви и нам или ще излее върху нас Своите неизречени милости. Тогава Той ще пребивава с нас с всички радости на Своето светло Възкресение, защото Неговите Божествени слова са неизменими: *И ето, Аз съм с вас през всички дни до свършека на света. Амин (Мат. 28:20).*